

Hiljadu godina nije malo, još hiljadu u srce bi stalo

Tamno, purpurno, magličastom niti protkano nebo spustilo se nad šehrom. Neka zlosutna sjenka tiho, a opet oštro hodi popločanim sokacima. Niko je ne vidi, nikoga nije dotakla, ali kada koračajući odsvira sablasni rekvijem, lahko i sam zaključiš da je sveprisutna. U srca se uvukao neki čudan strah. Svako ga nosi sa sobom gdje god da krene, a svako ga niječe, prikriva riječju, spuštenim pogledom, nervoznim osmijehom. Ni čaršija nije više što je nekad bila: kujundžije tupo i dosadno udaraju o bakarni grumen, zamahuju bolno pritom ne načinivši ni zvuka, dok tufegdžije u mračnim i zatajenim ćoškovima dućana sladostrasno trljaju šake. Crni gavran počeo krilima parati otužne oblake što okivaše kasabu. I pored svih spuštenih pogleda i nervoznog osmjehivanja, teška koprena pade s usnulih očiju i konačno posta nam jasno: neko opet želi poljuljati san starih mezarova. Mahale, kao košnice, ispuniše se svjetinom. Teška vojnička čizma udari po kaldrmi, bojne trube zasviraše, majke zaplakaše. U ruci mi hladna sablja, ognjište pradjedova osta iza mena, a ispred mene prosu se godina hiljadu.

Tako je počela moja priča, tako je počela priča svih nas...

Ja sam, kao što znate ili ne znate, nišan – bijeli svjedok, i prkos i ponos, kojem nije ostalo ništa nego da kazuje priču. Ni kiša koja se otkotrlja na moj glatki kamen, ni suza majke, supruge, pa ni rođenog djeteta, kao što vidite, nije me vratila iz mrtvih. Uostalom, onoga dana kada sam odlučio braniti čast svoje DOMOVINE i naroda shvatio sam da ću radije biti zatočenik vlastitog kabura nego ovodunjalučki rob dušmanina. Ipak, moja priča nije o hladnim frontovima i kaljužama mrskih mi rovova – ovo je priča o jednoj velikoj ljubavi, o srcolikoj državici 'sred Balkana kojoj, evo, život ostavih. Ona je kao knjiga, satkana od najljepših bajki čiji su glavni likovi neustrašivi vladari zemlje humske i njihove samozatajne djeve s kosama poput zlaćanog klasja i bogatim haljinama od njeznog baršuna; ugledni begovi i spahije koji bi živote dali za hanumicu crna oka i uglađena gospoda sa šeširovom i štapom što ljube ručice dama skrivenih pod sjenom šarenih kišobrana. Moja Bosna je pjesma, vrcakava melodija srednjovjekovnih pastoralara, srceparajućeg karasevdaha i otmjenog, laskog valcera. Nije ona, gospodo moja, nastala tek jučer! Ispisana je ona mnoštvom stranica i nota. U njoj je isplakano more suza, ali za onaj osmijeh na usnama majke se i živi i umire! Upravo zato nisam htio niti sam mogao dopustiti da mi dušmanin zaniječe zemlju kojom hodam, bistre vode u kojima me mati kao dojenče umivila i vjenačne klance među kojima me odgajala. Moje srce, ponosno bosansko, nije moglo prijeći preko toga da mu neko negira postojanje naroda. Jer, znaš, moj narod nismo samo mi, niti su to samo bijele ptice slomljenih krila što su sljogle duž Kovača. Moj narod su i oni vitki nišani naočitih spahija i paša iz naninih priča i onaj stećak na Radimlju što pruža ruku mira. Mislili su da nas pokose kao makove što bivaju pokošeni s proljetnih livada, ali su zaboravili da venama našim teče krv hrabrih bosanskih banova, kraljeva i plemića.

Godina po godinu – niska od hiljadu bisernih ljeta. Za jednu perlu život je pao, na plećima tih života je ono što vi danas nazivate domovinom.

I onda me pitaju da li je vrijedilo...

Ja sam nišan – vječna opomena. Upravo sada, dok vam pričam, na moj bijeli dom jednoliko padaju sitne kapi kiše. Obuzima me spokoj jer znam da su to kapi iz oblaka koji mirno plove nad mojom voljenom Bosnom i Hercegovinom. Sretan sam jer svuda oko sebe vidim i osjetim dokaze da Bosna nije odvedena u propast, a naš narod u ropstvo, a pogotovo ne u nestanak.

Života ne žalim, jer, hiljadu godina ipak nije malo, još hiljadu u ovo moje uvehlo srce koje još nečujno za nju kuca bi stalo. I tako, u ovoj oštroj, mirnoj martovskoj noći, ću vijekovima godine kroz šapat da brojim, ponavljajući tiho spasonosne riječi.

Vrijedilo je...